

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI SVP

ČESKÁ LÍPA

ZA ŠKOLNÍ ROK 2018/2019

„Terapie se stává uměním, pokud je terapeut schopen být s klientem v nejistotách, tajemstvích a pochybách, a nijak ho to nedráždí, aby hledal fakta a důvody.“

Z. Vybíral

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název zařízení: SVP v České Lípě je součástí Dětského diagnostického ústavu, střediska výchovné péče a základní školy, Liberec, U Opatrovny 3, Liberec 460 01. Příspěvková organizace

Zřizovatel: MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Adresa: Havlíčkova 443, Česká Lípa, 470 01

Ředitel DDÚ: Mgr. Bc. Vladimír Brebta

Vedoucí SVP: PhDr. Zdeňka Průchová

Web: www.svpcl.cz

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

SVP je zařízení zaměřené na ambulantní práci s dětmi, dospívajícími a rodinami, u kterých se objevují výchovné, osobnostní a vztahové potíže vázané na školní prostředí nebo aktuální rodinnou situaci. Zařízení funguje pro děti s různými obtížemi, které řešíme ve spolupráci s dalšími institucemi a odborníky. Podporujeme také rodiny, kde se obtíže vyskytují teprve krátkodobě a je možné rychle nastartovat potřebnou změnu chování dítěte. SVP nabízí podporu a vzdělávání pedagogům a jiným vychovatelům např. pěstounům.

Hlavním cílem naší práce je podpora rodin a jednotlivců v náročných situacích či obdobích. Při práci se snažíme maximálně využívat potenciálu konkrétní rodiny a každého jejího člena. Věříme, že trvalá změna jednotlivce je možná především tehdy, když se na změně podílí i jeho nejbližší okolí. Naše klienty se snažíme inspirovat v hledání dalších možností řešení obtížných situací, nabízíme jim porozumění a pohled zvnějšku.

POSKYTOVANÉ SLUŽBY

Poradenství pro děti a rodiče Poradenství využíváme v případech, kdy není potřeba dlouhodobě pracovat na nastavení trvalých nebo velkých změn. Jedná se převážně o jednorázové konzultace nebo krátkodobou spolupráci (max. 3 konzultace). Klienty také poradensky podporujeme v náročných nebo stresových situacích, po prožitých traumatech, při náhlých změnách.

Rodinnou terapii Terapie je vhodná při dlouhodobějších, závažnějších nebo opakovaných obtížích dítěte. Je to cesta k pochopení a porozumění tomu, co dítě sděluje prostřednictvím svého chování. V SVP preferujeme práci s celým rodinným systémem.

Individuální vedení dítěte nebo dospívajícího Pokud je to žádoucí nabízíme také individuální vedení dítěte nebo dospívajícího. Jedná se o krátkodobou podpůrnou terapii. Tuto službu nabízíme, pokud není možné z objektivních důvodů zapojit rodinu dítěte.

Podpůrné terapeutické skupiny pro děti, dospívající Skupinová práce nabízí možnost sdílet obtížné situace s ostatními, společně nacházet řešení a vzájemně se inspirovat. Umožňuje nám vidět chování dítěte mezi vrstevníky. Nácvik chování ve skupině pomáhá dětem porozumět svým potížím a pracovat na změně.

Harmonizační program pro třídy Program je určený pro třídy, kde se objevují dlouhodobější vztahové nebo výchovné obtíže. Cílem je tyto potíže nahlédnout zvenku, pojmenovat. Snažíme se nabídnout možnosti, jak se třídou dále pracovat, aby došlo ke zklidnění nebo změně aktuální situace.

Aktivity pro školy, pedagogy, spolupracující instituce Nabízíme jednorázové či opakované odborné poradenství v obtížných situacích se žáky, třídami, rodiči či kolegy apod. Realizujeme informační a vzdělávací setkání pro pedagogy.

PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ SVP

jméno	funkce	úvazek	Vzdělání, výcvik
PhDr. Zdeňka Průchová	Vedoucí SVP Psycholog	1	VŠ, obor-psychologie, výcvik SUR, výcvik v rodinné terapii
Mgr. et Mgr. Vendula Chrástová	Speciální pedagog	1	VŠ, obor-speciální pedagogika, obor-učitelství soc. a zdrav. předmětů na SOU
Mgr. Zdeněk Staněk Ph.D.	Speciální pedagog	0,4	VŠ, obor-speciální pedagogika, výcvik SUR, výcvik v rodinné terapii
Bc. Pavla Krátká Dis.	Sociální pracovníce	1	VŠ, obor-sociální práce
Mgr. Tereza Meissnerová	Sociální pracovníce (od 5/18 na MD)	1	VŠ, obor-vych. pro speciálně pedagogické instituce

VZDĚLÁVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ

Supervize a vzdělávání Dlouhodobě pracujeme pod supervizí PhDr. Jana Knopa. Ve školním roce 2018/19 proběhlo 15 hodin pravidelné týmové i případové supervize. Pravidelně se účastníme supervizní skupiny zaměřené na práci s rodinou. Proběhla první intervize práce se třídami pod vedením Mgr. Jana Molnára.

Ve školním roce zaměstnanci absolvovali semináře pro práci se třídou. Aktivně se zúčastnili konference pro dětské terapeuty a mini konference pro děti s PAS a řady dalších seminářů a workshopů. Speciální pedagožka ukončila studium.

KLIENTI SVP

Ve školním roce 2018/2019 vyhledalo služby našeho zařízení **303 rodin**, z toho **181 nových rodin**, **122 rodin** požádalo o obnovení spolupráce. Péči jsme tedy poskytli **303 rodinám**, se kterým proběhlo **738 konzultací**. S řadou rodin se podařilo navázat intenzivnější terapeutický vztah, **průměrný počet setkání s jednou rodinou bylo 5 setkání**. Spolupráci jsme během školního roku **ukončili s 310 rodinami**. Dlouhodobě sledujeme zájem rodin obnovovat spolupráci s naším zařízením. Letos to bylo o 28 rodin více než loni. Počet obnovených žádostí se pozvolna zvyšuje. Těší nás, že nám klienti důvěřují a vrací se.

Další službou, kterou nabízíme již druhým rokem je **rodinná terapie vedená mužsko-ženským párem**. V tomto roce proběhlo **49 konzultací**. Jedná se o terapii velmi intenzivní a efektivní. Nabízíme jí rodinám, kde je většina jejich členů ochotná spolupracovat na změně aktuální situace nebo vztahů. O tuto službu je mezi klienty zájem, bohužel z personálních důvodů ji můžeme nabídnout pouze omezené skupině motivovaných rodin.

Našich skupinových **programů Ulita a Raketa** se zúčastnilo celkem **28 klientů**. Rozhodnutí nabízet program Ulita jako otevřenou skupinu ukázalo jako smysluplné, protože tuto službu využilo výrazně více klientů.

O **Harmonizační vrstevnický program pro třídy** požádalo **14 škol**. V loňském roce se nám podařilo realizovat program pro **16 tříd na 9 školách**, celkem proběhlo **42 dvouhodinových setkání s třídami** přímo ve škole.

V souvislosti s programem proběhlo **konzultací 16 s učiteli**. Tato aktivita se nám jeví jako velmi smysluplná, pomáhá nám být více v kontaktu s běžnou školní realitou, navazovat osobnější vztahy s učiteli našich klientů a více je zapojovat do řešení obtíží dětí přímo ve škole. Práce v terénu nám pomáhá vidět školní obtíže dětí v širším kontextu.

Tabulka statistika školní rok 2018/2019

Počet žádostí za měsíce září – srpen	303
Počet obnovených klientů za měsíce září – srpen	122
Počet proběhlých konzultací za měsíce září – srpen	738

Hlavní důvody příchodu do střediska

Rodinné problémy	79
Školní problémy	114

Školní vzdělávání klientů

Mateřská škola	25
Základní škola 1. stupeň	120
Základní škola 2. stupeň	116
Střední škola	37
Jiné, školsky nezařazení	5

ČINNOSTI SVP

Konzultační činnost Základem naší práce zůstávají odborné konzultace. Nabízíme poradenství i psychoterapii. Během školního roku se podařilo udržet dosažitelnost služeb. V nejméně vytížených měsících (listopad, květen, červen) se dařilo vyřídit žádosti klientů do dvou týdnů – vstupní konzultace a do čtyř týdnů konzultace s psychologem nebo pedagogem. Pokračujeme v započatém vedení rodin párem terapeutů. Speciální pedagožka i nadále využívá terapeutické pískoviště.

Skupinové programy Opět jsme realizovali a dále rozvíjeli dva typy skupinových programů pro děti. Proběhl jeden běh programu RAKETA, který je určený pro děti od 2. třídy ZŠ. Více jsme rozpracovali program ULITA pro žáky druhého stupně základní školy. Skupina byla letos poprvé otevřená, děti mohly během školního roku kdykoli do programu vstoupit nebo svoji účast ukončit.

Harmonizační program pro třídy V tomto školním roce jsme se intenzivněji zaměřili na práci se třídou. Pro tuto aktivitu jsme si vymezili prostor jednou týdně, kdy dvě pracovnice jedou přímo do školy program zrealizovat. Realizaci předchází setkání s třídním učitelem, výchovným poradcem, někdy i s vedením školy, vyjasní se důvod intervence, očekávání, možnosti programu. Po třech dvouhodinových setkáních se třídou, kdy proběhne strukturovaný program, přizpůsoben zakázce a složení třídy a zaměřený na zmapování a podporu vztahů, vypracujeme závěrečnou zprávu a sdělíme škole výstupy z programu. Zatím se jednalo o pilotní program, v dalším školním roce se chystáme tuto aktivitu dále rozvíjet.

Spolupráce SVP s dalšími institucemi Docházíme na setkání výchovných poradců a metodiků prevence. Pokračujeme v účasti v Týmu pro mládež, kde se aktivně podílíme na řešení problematiky prekriminality a kriminality mládeže na Českolipsku. Opět proběhla spolupráce s Úřadem práce v České Lípě, kdy jsme realizovali setkání pro dospívající v evidenci ÚP. Stalo se dobrou praxí navštívit osobně alespoň jednou ročně OSPOD v České Lípě a v Novém Boru. Vzájemně se informujeme o novinkách a řešíme konkrétní klienty. Pravidelně se účastníme případových konferencí. Realizovali jsme také dvě tematická setkání přímo na školách, jedno se týkalo řešení výchovných obtíží dětí v ZŠ, druhé konfliktních situací ve škole. Účastníme se zasedání komise SPOD v České Lípě a zasedání Komunitního plánování města Česká Lípa.

PLÁNY DO BUDOUCNA

- Naší dlouhodobou vizí je pracovat na klidné a příjemné atmosféře v našem zařízení, která je důležitá nejen pro pracovníky. Domníváme se, že příjemné a vstřícné prostředí působí léčivě i na naše klienty. Vytváříme tvůrčí prostor pro profesní rozvoj všech pracovníků, kteří mohou hledat a budovat vlastní styl práce, realizovat nové aktivity a nápady, vzdělávat se v souladu se svým zaměřením.
- Chystáme rozšíření a změny u skupinových programů. K zavedeným skupinovým programům Raketa a Ulita chceme pro další školní rok přidat třetí program s názvem Kotva. Bude to skupina učená pro rozvoj sociálních dovedností a spolupráce u dětí od 4. do 6. třídy ZŠ. Program Raketa bude zaměřen na děti od 1. do 3. třídy. Raketu upravíme více pro potřeby dětí, které se seznamují se školní docházkou, program bude strukturovaný a více nácvikový. Hlavním cílem programu je vybavit děti dovednostmi ke zvládnání emocí a natrénovat jednoduché relaxační dovednosti. Program Ulita zůstane pro žáky 7-9 tříd, kteří se již více chystají na ukončení základní školní docházky a témata mohou být více zacílená i na blížící se změnu. Skupina Ulita bude otevřená, jednotlivá setkání budou tematicky zaměřená. Toto rozdělení nám vyplynulo z praxe a potřeb klientů.
- Chceme dále realizovat a rozvíjet Harmonizační program pro třídy. I přes velký zájem zatím nedokážeme vyjíždět do tříd častěji než jednou týdně, proto budeme pokračovat v této praxi. V práci se třídami se chceme dále vzdělávat a sdílet zkušenosti s kolegy z dalších zařízení. Program chceme postupně více tvořit na míru jednotlivým třídám a typu obtíží, které se zde aktuálně řeší.
  - Chtěli bychom naše zkušenosti i způsob práce více sdílet s pedagogy ve školách. Uvažujeme o uspořádání pravidelných tematických workshopů pro pedagogy. Cílem bude navázání osobnější spolupráce a vzájemná inspirace. Dále bychom chtěli více spolupracovat s třídními učiteli našich klientů, jednou z možností je zvát je aktivněji na konzultace, které se týkají přímo obtíží s dítětem ve třídě a společně hledat cestu ke změně.